

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»

Кафедра музично-інструментальної підготовки

БІЛОВА Н. К.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ОРГАНІЗАЦІЇ І ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ
ПРАКТИКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТРЕТЬОГО
(ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО) РІВНЯ ДОКТОР ФІЛОСОФІЇ (PhD)

зі спеціальностей:

011 Освітні педагогічні науки
ОНП «Мистецька педагогіка вищої освіти»;
014 Середня освіта (Музичне мистецтво)
ОНП «Середня освіта (Музичне мистецтво)»

ОДЕСА 2023

Затверджено рішенням Вченої ради Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 7 від 23.02.2023 р.)

Автор:

Білова Н. К., кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету музичної та хореографічної освіти Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса).

Рецензенти:

Мартинюк А. К., доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі (м. Переяслав-Хмельницький).

Реброва О. Є., доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри музичного мистецтва і хореографії ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса).

Методичні рекомендації до організації і проведення науково-педагогічної практики здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня доктор філософії (PhD) зі спеціальностей: 011 Освітні педагогічні науки ОНП «Мистецька педагогіка вищої освіти»; 014 Середня освіта (Музичне мистецтво) ОНП «Середня освіта (Музичне мистецтво)» / Білова Н. К. Одеса: Університет Ушинського. 2023. – 42 с.

Вступ

Практика організовується та проводиться відповідно до вимог п. 2 Постанови Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 «Про затвердження порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», «Положення з організації підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», затвердженого рішенням Вченої ради Університету Ушинського 28.08.2020 р. (протокол № 1), «Положення про проведення педагогічної практики здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії», затвердженого рішенням Вченої ради Університету Ушинського від 27.08.2020 р. (протокол № 1).

Методичні рекомендації визначають загальний порядок організації, проведення і узагальнення результатів педагогічної практики здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (аспірантів) у процесі їхньої підготовки на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти у ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Науково-педагогічна практика належить до циклу обов'язкових компонентів освітньо-наукової програми підготовки здобувачів наукового ступеня доктора філософії.

Здійснення педагогічної практики входить до обсягу кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС), визначених у ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» для реалізації освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії. Відповідно до освітньо-наукової програми аспіранти проходять педагогічну практику в III семестрі другого року навчання впродовж двох тижнів. Загальний обсяг практики складає 90 годин (3 кредити).

Науково-педагогічна практика на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти є обов'язковим компонентом освітньо-наукової програми

підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD) (далі – аспіранти) за спеціальностями: 011 Освітні педагогічні науки ОНП «Мистецька педагогіка вищої освіти» та 014 Середня освіта (Музичне мистецтво) ОНП «Середня освіта (Музичне мистецтво)». Науково-педагогічна практика є освітньою формою професійно-практичної підготовки майбутніх викладачів до здійснення науково-педагогічної діяльності у сфері музичної освіти у закладах вищої освіти (ЗВО), та являє собою вид практичної діяльності аспірантів щодо здійснення мистецько-освітнього процесу у ЗВО. Структуру практики складають такі види діяльності: навчальна, методична, науково-дослідна, організаційно-виховна і художньо-творча, які є основними видами професійної діяльності науково-педагогічних працівників ЗВО. Науково-педагогічна практика є теоретико-методичною платформою, на якій здійснюється пошук і знаходження інноваційних форм, методик і технологій, що стає об'єктом самостійного науково-педагогічного дослідження через апробацію ефективності модифікованих і авторських методик викладання дисциплін у галузі музичної освіти.

Практика як обов'язкова компонента, вивчається з метою поглиблення та закріплення знань здобувачів щодо організації освітнього процесу в закладах вищої освіти, у сучасних умовах його навчально-методичного, науково-дослідницького, організаційно-виховного та нормативного забезпечення, формування вмінь і навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці занять, застосування продуктивних традиційних та інноваційних методик викладання фахово-орієнтованих дисциплін у галузі мистецької освіти. Науково-педагогічна практика має бути наближеною до напрямів наукових досліджень здобувача. Під час такої практики виникає можливість апробувати результати досліджень, які отримані здобувачем при написанні дисертаційної роботи. У результаті проходження науково-педагогічної практики у здобувачів мають бути сформовані аналітично-інтерпретаційні, педагогічно-проектувальні, організаторсько-комунікативні й науково-дослідницькі навички та вміння

викладача ЗВО, набутий власний науково-педагогічний досвід, що є необхідним для забезпечення освітніх, методичних, виховних, профорієнтаційних та дослідницьких аспектів педагогічної діяльності.

Базою для проходження педагогічної практики визначено кафедри ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», за якими закріплені аспіранти відповідно до обраного фаху, і наукова лабораторія факультету «Інновації мистецької освіти» - як експериментальний майданчик для апробації теоретико-методичних засад науково-дослідницьких розвідок аспірантів.

Безпосереднє керівництво педагогічною практикою кожного аспіранта здійснює його науковий керівник.

Результати проходження педагогічної практики майбутніми докторами філософії (PhD) обговорюються на засіданнях відповідної кафедри під час проведення науково-методичних семінарів.

Основні положення

Науково-педагогічна практика є формою практичної підготовки майбутніх фахівців, здатних акумулювати сучасні знання і передавати їх здобувачам. В умовах реального педагогічного процесу здобувачі наукового ступеня доктора філософії (PhD) розумітимуть, як на основі фактичних знань і здійснення викладацької діяльності у закладах вищої освіти, організації навчальної діяльності здобувачів, а також науково-дослідної роботи за допомогою сучасних форм, методів і технологій навчання формуються професійні навички та вміння для вирішення конкретних освітньо-виховних задач. У результаті проходження практики здобувачі формують потребу систематично оновлювати свої знання та творчо їх застосовувати.

Крім того, під час науково-педагогічної практики у здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня продовжує складатися власний індивідуально-творчий стиль педагогічної діяльності. Науково-педагогічна практика сприяє розвитку професійної самосвідомості, культури

спілкування; формуванню теоретичного, практичного та особистісно-мотиваційного компонентів професійної компетентності практикантів. Формування практичних умінь і навичок здобувачів здійснюється під час проведення лекційних, семінарських занять, практичних (групових та індивідуальних) занять, організації самостійної роботи здобувачів. Під час практики виникає можливість апробувати результати досліджень, що проводяться здобувачем під час підготовки дисертаційної роботи.

Науково-педагогічна практика є багатофункціональною та виконує навчально-аналітичну, теоретико-методичну, практичну фахово-орієнтовану, творчо-розвивальну і етико-естетичну функції. Усі функції знаходяться у тісному взаємозв'язку, саме на означеній практиці формуються і розвиваються музично-педагогічні здібності аспіранта, виробляються компенсаторні вміння (якщо якісь музично-творчі, педагогічні здібності у майбутнього викладача представлені слабо) для створення балансу щодо утворення гідного професійного іміджу. У ході науково-педагогічної практики аспірант набуває розвитку в особистісно-професійному контексті. Він вчиться аналізувати, критично осмислювати, обґрунтовувати та усвідомлювати зміст сучасних освітніх реформ як педагог-професіонал у процесі втілення концепції Нової української школи (НУШ), яка конкретизується в процесі формування базових освітніх компетентностей та загальному естетичному розвитку майбутніх вихованців.

Реалізація компетентнісного підходу у Новій українській школі можлива через розуміння майбутніми педагогами структурної цілісності компетентностей, які мають системно формуватися. Це зумовлює систему організації освітнього процесу відповідно до розгортання певних складників компетентності: від знання, через уміння і навички до набуття власного практичного досвіду, формування ціннісних культурних орієнтацій, професійно значущих якостей особистості викладача, виховання його художньо-естетичних ставлень, уподобань. Компетентнісний підхід націлений на усунення суперечок між засвоєними теоретичними знаннями та

їх використанням для розв'язання складних спеціалізованих практичних завдань, що пропонуються здобувачам. Тому освітній процес має зосереджуватися на формуванні у здобувачів умінь розрізняти об'єкти, ознаки, властивості; аналізувати і пояснювати причини і наслідки подій, вчинків, мистецьких явищ; висловлювати і визначати позитивне ставлення до подій, створювати художньо-педагогічні, музично-просвітницькі проекти; брати активну участь у розв'язанні мистецько-освітніх завдань.

У проєкті нового Державного стандарту загальної середньої освіти акцентується увага на важливості формування загальних ключових освітніх компетентностей. Компетентності відображають комплексне оволодіння сукупністю способів мистецької діяльності, виявляються в конкретній справі чи ситуації. Тому значущості набуває практико-орієнтована основа мистецько-освітнього процесу. Отже, здобувачі вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня повинні акцентувати власну увагу на певній рівнозначності усіх ключових компетентностей на всіх етапах освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти і, у свою чергу, зуміти передати (трансформувати) такі знання іншим здобувачам освіти у ЗВО.

У процесі педагогічної практики поглиблюються знання з педагогіки вищої освіти, розвиваються та закріплюються вміння:

- проводити науково-методичний аналіз робочих програм навчальних дисциплін і вносити власні пропозиції щодо їх удосконалення;
- здійснювати підготовку та проведення різних форм (включно інтегрованих, бінарних та ін.) лекційних, семінарських, практичних (групових та індивідуальних) занять;
- розробляти навчально-методичне забезпечення для проведення лекційних, семінарських, практичних (групових та індивідуальних) занять, залікових заходів та іспитів з навчальних компонент;
- проєктувати форму, зміст і структуру завдань та організовувати самостійну роботу здобувачів вищої освіти відповідно до програмних вимог навчальних дисциплін;

- розробляти (оновлювати) навчально-методичне забезпечення проведення модульних контрольних, заходів, іспитів з різних навчальних компонент;

- брати участь у проведенні заліків та іспитів для здобувачів відповідної спеціальності;

- виступати з доповідями на науково-методичних семінарах, науково-практичних конференціях кафедри, факультету з презентацією результатів власних наукових пошуків;

- брати участь у проведенні організаційно-виховних заходів кафедри (тренінгів, квестів тощо) щодо опанування методами педагогічної діагностики сформованості соціальних та громадянських компетентностей.

Аспіранти також опановують:

- методами активізації пізнавальної діяльності здобувачів;

- формами і засобами контролю, моніторингу навчальних досягнень здобувачів та аналізу його результатів;

- сучасними методиками і технологіями викладання дисциплін у відповідній галузі підготовки докторів філософії;

- творчими підходами до навчально-методичної роботи, науково-дослідної, художньо-творчої, організаційно-виховної діяльності викладача ЗВО, формуванні потреби у самовдосконаленні, підвищенні своєї професійної кваліфікації;

- принципами критичного мислення, оцінювання і самооцінювання проведення лекційних та інших видів аудиторних занять, формулювання висновків, надання пропозицій щодо вдосконалення організації власної викладацької діяльності.

Мета та завдання науково-педагогічної практики

Метою проведення науково-педагогічної практики є набуття аспірантами навичок та досвіду навчальної, навчально-методичної, пошуково-дослідної та художньо-творчої діяльності, необхідних для

викладання у ЗВО навчальних дисциплін за профілем отриманої спеціальності освітньо-наукового рівня доктора філософії.

Об'єктом практики є освітній процес підготовки фахівців за фаховими напрямами галузі 014 Середня освіта (Музичне мистецтво).

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Науково-педагогічна практика» є послідовне продовження ознайомлення аспірантів з майбутньою науково-педагогічною діяльністю, що дає змогу вивчити головні музично-практичні етапи, оновити, закріпити та осмислити теоретичні знання, набути практичних навичок роботи зі студентами в ланці вищої освіти.

Завдання практики полягають у:

- оволодінні аспірантами сучасними методами і технологіями викладання дисциплін у відповідній галузі підготовки докторів філософії;
- вихованні у аспірантів творчого підходу до навчально-методичної роботи, наукової діяльності, у формуванні потреби у самовдосконаленні, підвищенні своєї кваліфікації;
- прищепленні аспірантам професійно значущих якостей майбутнього викладача: вміння готувати лекційний матеріал з використанням сучасних інноваційних досягнень сфери ІТ-технологій; чітко, доступно, логічно та послідовно викладати матеріал дисципліни; встановлювати психологічний контакт та керувати увагою аудиторії, окремих студентів тощо;
- набутті здатності до критичного оцінювання якості проведення лекційних та інших видів аудиторних занять, індивідуальних занять, формулювання висновків щодо організації та вдосконалення власної викладацької діяльності.

Після проходження практики майбутні доктори філософії мають продемонструвати такі результати:

1) знання щодо:

- таксономії цілей освітнього процесу; мети, особливостей, змісту і структури освітньо-професійної програми (ОПП) підготовки здобувачів за

- означеною спеціальністю; принципами розробки Робочих програм навчальних дисциплін і Силабусів для реалізації ОПП підготовки фахівців;
- особливостей продуктивних традиційних та інноваційних методик і технологій проведення лекцій, практичних і семінарських занять щодо активізації емоційно-когнітивної сфери здобувачів;
 - форм і засобів контролю і оцінки навчальних досягнень здобувачів, та аналізу їх результатів;
 - сутності та технологій організації віртуального освітнього середовища, як інноваційного ресурсу для навчання і дослідницької діяльності;
 - змісту і принципів використання нових інформаційних технологій навчання у ЗВО, методів інтерактивного навчання і самонавчання;
 - умов і принципів самовдосконалення та саморозвитку особистості;
 - етичних і правових норм у науковій і професійній діяльності, поняття академічної доброчесності;
 - методів ефективної взаємодії з представниками різних груп (соціальних, культурних і професійних), факторів ефективної роботи в команді;

2) практичні вміння:

- щодо участі у розробці ОПП, Робочих програм навчальних дисциплін і силабусів;
- визначати зміст і структурувати навчальний матеріал відповідно до мети, завдань і програмних результатів ОПП навчання здобувачів з певної дисципліни;
- планувати навчальні заняття згідно з робочою програмою на основі міждисциплінарного синтезу;
- організовувати та керувати пізнавальною діяльністю здобувачів, формувати у них критичне мислення;
- обирати ефективні методи та засоби навчання і контролю, здійснювати контроль і оцінку результатів, проводити корекцію процесу навчання;
- організовувати та аналізувати свою педагогічну діяльність, проєктувати шляхи її вдосконалення;

- аналізувати навчально-методичну, мистецтвознавську і наукову літературу, використовувати її новітні положення і «відкриття» у педагогічній практиці;
- активно діяти та взаємодіяти у складі науково-педагогічного колективу, бути здатним до активної художньо-педагогічної взаємодії, роботі у команді;
- самовдосконалюватися та саморозвиватися як особистість;
- застосовувати етичні, правові норми у науковій і професійній діяльності;

Міждисциплінарні та міжкомпонентні зв'язки

Міждисциплінарні зв'язки компонентів різних циклів з дисциплінами інших циклів (гуманітарних, фахових) надають змогу глибше пізнати психолого-педагогічні факти, явища і процеси, що є підґрунтям для ефективної освітньої діяльності викладача ЗВО. Такі зв'язки передбачають вивчення суміжних предметів: *Методологія наукових досліджень у галузі загальної музичної та музично-педагогічної освіти, Методологія наукових досліджень у галузі мистецько-педагогічної освіти, Основи музикології в освітній проєкції, Антропологічні основи музично-педагогічних досліджень, Інтеграційні технології та музично-освітня інноватика в ЗЗСО, ІКТ в мистецькій освіті та віртуально-естетична культура, Мистецька антропологія, Педагогічна компаративістика вищої мистецької освіти, Змістові та організаційно-педагогічні засади вищої мистецької освіти, Науково-педагогічна практика, Мистецько-педагогічна практика, Музично-просвітницька практика.* А також участь у наукових конференціях, підготовка публікацій у наукових фахових виданнях, робота над дисертаційним дослідженням.

Знання, вміння та компетентності, якими має володіти аспірант

Науково-педагогічна практика здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії спрямована на формування таких компетентностей, визначених відповідною освітньо-науковою програмою:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної дослідницько-інноваційної діяльності, що

передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні компетентності:

- здатність враховувати точки зору, що ґрунтуються на різних світоглядних, конфесійних та соціокультурних засадах;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення, генерування нових ідей та досягнення наукових цілей;
- здатність дотримуватись етичних зобов'язань та етики поведінки, академічної доброчесності під час проведення наукових досліджень та презентації їх результатів;
- здатність управляти науковими проектами, аргументувати та презентувати результати власного дослідження;
- здатність до організації та планування; навички управління інформацією; здатність до комунікації, взаємодії; відчуття ваги помилки; здатність прийняття рішень, відповідальність.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- здатність володіти методами педагогічної діагностики у галузі музичної освіти, прогнозувати результати освітнього процесу з загальної музичної освіти школярів та фахової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва;
- здатність обґрунтовувати, розробляти та експериментально перевіряти ефективні авторські методики/ технології, організаційні форми (проекти), що мають інноваційний характер;
- здатність визначати педагогічний потенціал творів музичного мистецтва в контексті інтегрованого навчання та інновацій мистецької освіти;
- здатність працювати в колективі, відчувати відповідальність в умовах художньо-творчої та мистецько-дослідницької взаємодії, здійснювати самомоніторинг;

- здатність дотримуватися наукової етики, проявляти академічну культуру і добросовісність під час наукових досліджень з проблем музичної освіти та оприлюднення їх результатів;
- здатність ефективно застосовувати соціокультурні функції музичного мистецтва в освітньому процесі (просвітницька, творчо-розвивальна, когнітивна, художньо-комунікативна, гедоністична, здоров'язберезувальна тощо);
- здатність поєднувати інноваційно-дослідницьку, викладацьку та фахову виконавсько-творчу діяльність у різних формах музично-освітнього середовища.

По закінченню практики **аспірант повинен знати:**

- основні нормативно-правові акти, що регулюють освітній процес, а також локальні акти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського»;
- форми організації освітнього процесу у вищій школі, сучасні освітні методи та технології навчання;
- порядок та особливості усіх видів робіт кафедри, на якій здійснюється практика;
- особливості наукового мистецького пізнання порівняно з іншими галузями знань (природничими, соціальними);
- методичне та програмне забезпечення відповідної навчальної дисципліни;
- методичні вимоги, що висуваються до основних форм освітньої роботи в закладі вищої освіти (методику підготовки та проведення лекцій, практичних занять, методи організації самостійної роботи студентів, форми і методи педагогічного контролю);
- знання основних мистецьких шкіл та мистецьких напрямів;
- знання принципів та засад здійснення проектної діяльності.

Аспірант повинен уміти:

- застосовувати різноманітні сучасні методи наукових досліджень у своїй науковій та професійній діяльності;
- реалізовувати професійні здібності на практиці;
- застосовувати сучасні освітні методи та педагогічні технології з метою підвищення ефективності педагогічної діяльності;
- підготувати план-конспект заняття відповідно до силябусу навчальної дисципліни;
- на основі творчого підходу вносити оригінальність у зміст навчальних програм;
- розробляти тестові та методичні матеріали, забезпечувати викладання певної дисципліни;
- проводити заняття з урахуванням певної кількості осіб з особливими потребами та особливостей студентської аудиторії;
- володіти майстерністю профорієнтаційної роботи.

Комунікація: здатність спілкуватися в діалоговому режимі з широкою студентською аудиторією, науковою спільнотою та громадськістю в галузі наукової та професійної діяльності, у тому числі і на міжнародному рівні, демонструючи системний науковий світогляд та культурологічний досвід;

- володіння ґрунтовними навичками риторики та аргументації;
- активна участь в організації командної роботи та уміння бути ефективним у команді.

Автономія та відповідальність: дотримання етичних стандартів наукового мистецького дослідження та академічної доброчесності;

- здатність до гнучкого, оперативного розв’язання професійних проблем у ситуації невизначеності та напруженості;
- робота щодо власного вдосконалення та саморозвитку;
- прагнення до підвищення власної професійної кваліфікації.

Зміст науково-педагогічної практики

Науково-педагогічна практика має комплексний характер і передбачає забезпечення фахової діяльності за такими напрямками роботи:

1) **ознайомлювальний** – підготовка аспіранта до викладання базових, професійно-орієнтованих дисциплін зі спеціальності та засвоєння особливостей методик їх викладання у закладі освіти;

2) **основний** – знайомство аспіранта з організацією виховної та позааудиторної роботи в академічній групі;

3) **звітний** – підготовка аспірантом як майбутнього науковця-дослідника звіту про набутий науково-педагогічний досвід щодо написання дисертаційного дослідження.

Процес підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії є цілісною системою і практика відіграє в ній системоутворюючу роль. Це зумовлює необхідність забезпечення комплексної особливої інтегральної цілісності процесу практики. Досягнення поставленої мети уможливується впровадженням системи практик. Система практик в підготовці здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії – це динамічна, поліфункціональна, багатоелементна особлива цілісність, яка являє собою єдність взаємопов'язаних організаційно-методичних дидактичних одиниць освітнього процесу, що максимально ідентифікується з професійними завданнями, та забезпечує інтеграцію в особистісно-професійному становленні аспіранта. Перелічене надає змогу вибудовувати, конструювати себе як суб'єкта самостійної науково-педагогічної діяльності, професійних взаємовідносин, взаємодії з іншими учасниками освітнього процесу та створює умови для розкриття наукового потенціалу аспіранта.

На першому етапі аспіранти знайомляться з нормативними документами, які регламентують організацію освітнього процесу у закладах вищої освіти; із структурою та системою організації діяльності освітнього закладу та кафедри, до якої вони прикріплені; із системою навчально-виховної роботи кафедри, особливостями методичної, наукової та організаційної роботи викладачів кафедри; студентською аудиторією, з якою вони будуть проводити навчальні заняття; практиканти відвідують заняття викладачів, готують власний графік проведення занять.

На цьому етапі аспіранти обов'язково:

- відвідують не менше 2 навчальних занять, які проводять викладачі педагогіки, психології та інших дисциплін;
- відвідують та аналізують не менше 1 навчального заняття, які проводять колеги аспіранти-практиканти;
- відвідують 1–2 позааудиторних заходи;
- беруть участь у засіданні кафедр, до яких прикріплені.

Другий, основний етап, практики включає підготовку планів-конспектів навчальних занять та їх методичного забезпечення.

На цьому етапі аспіранти самостійно проводять:

- 1 заняття зі студентами: лекцію, практичне, семінарське заняття, тренінг тощо з педагогіки, психології або фахових дисциплін – 2 години;
- 1–2 виховних заходи за планами кураторів груп;
- беруть участь в одній з форм методичної роботи викладача (науково-практичні конференції, педагогічні читання, організації методичних виставок тощо). На заняттях аспірантів повинні бути присутні керівники практики, викладачі кафедри (рекомендовано), а також однокурсники (рекомендовано). Після кожного проведеного аспірантом заняття має проводитись детальне обговорення, яке повинно виявити переваги й недоліки проведеного заняття.

Науково-дослідна складова практики передбачає участь аспірантів у різних видах наукової, науково-педагогічної або організаційної роботи кафедр до яких вони прикріплені.

Аспіранти знайомляться з:

- тематикою наукових досліджень кафедр,
- тематикою кандидатських і докторських дисертацій;
- процесом підготовки до видання збірок наукових праць і часописів;
- вивчають інформаційні ресурси наукових бібліотек з метою їх використання під час написання дисертаційних робіт та подальшої наукової діяльності;

- опрацьовують результати дослідження науково-дослідної роботи кафедри, проводять їх аналіз;
- розробляють анкети для проведення експериментального дослідження по темі дисертації;
- здійснюють підготовку наукової статті (або тези) за темою дисертаційного дослідження, готують доповіді і виступи на методичних семінарах, симпозіумах, наукових конференціях тощо.

Програма науково-дослідної складової практики конкретизується і доповнюється для кожного аспіранта залежно від специфіки його дисертаційного дослідження.

На заключному етапі науково-педагогічної практики аспіранти готують звіт про практику (додаток 2) і захищають його.

Організація і керівництво практикою.

Права та обов'язки учасників науково-педагогічної практики

1. Науково-педагогічна практика проводиться по закінченню вивчення основних фахових дисциплін, що створює умови для виконання аспірантами в період практики конкретних завдань, безпосередньо пов'язаних із теоретичними курсами.

2. Загальне керівництво та контроль за проходженням практики аспіранта покладається на завідувача кафедри, за якою закріплений аспірант.

3. Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням плану практики аспіранта здійснюється його науковим керівником, який:

- забезпечує проведення всіх організаційних заходів: інструктаж про порядок проходження практики, надання аспірантам-практикантам необхідних документів (програми, календарний план, індивідуальне завдання, методичні рекомендації чи інші), перелік яких встановлює вчена рада Університету;
- повідомляє аспірантів про систему звітності з практики, зокрема: подання письмового звіту, оформлення методичних розробок, підготовки статті, тез, доповіді, повідомлення, виступу тощо;

- допомагає аспірантам скласти індивідуальний план на весь період практики, конкретизувати відповідно до програми практики зміст занять;
- організовує відвідування й обговорення аспірантами занять та інших заходів, проведених досвідченими викладачами Університету та колегами аспірантами; – забезпечує проведення аспірантами занять, консулює практикантів під час підготовки до лекційних та практичних занять, перевіряє і затверджує їх плани-конспекти, відвідує заняття, що проводять аспіранти, аналізує й оцінює їх, контролює виконання індивідуальних планів роботи практикантів;
- надає методичну допомогу в плануванні та організації навчальної взаємодії;
- у складі комісії приймає заліки з практики.

4. Керівник практики має право вимагати від практикантів:

- дотримання вимог програми;
- інформацію про хід виконання запланованих заходів;
- дотримання правил внутрішнього трудового розпорядку.

5. Аспірант при проходженні практики має право:

- перед початком практики ознайомитися з програмою практики;
- з усіх питань, які виникають під час проходження практики, звертатись до наукового керівника, завідувача кафедри, завідувача аспірантури;
- вносити пропозиції з удосконалення організації практики;
- за попередньою домовленістю відвідувати заняття провідних фахівців Університету з метою вивчення методики викладання, знайомства з новітнім педагогічним досвідом;
- до початку практики одержати від керівника практики консультації щодо оформлення всіх необхідних документів.

6. Аспірант зобов'язаний:

- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики, та рекомендації керівників;
- бути присутнім на всіх організаційно-методичних заходах кафедри;
- нести відповідальність за виконану роботу;

- своєчасно скласти залік з практики;
- подати письмовий звіт та інші документи, визначені вченою радою Університету.

7. Аспірант підпорядковується правилам внутрішнього розпорядку Університету, розпорядженням адміністрації та керівників практики. У разі невиконання вимог, які висуваються практиканту, аспірант може бути відсторонений від проходження практики.

8. Аспірант, відсторонений від практики, або робота якого на практиці визнана незадовільною, вважається таким, що не виконав індивідуальний план. Аспіранту, який не виконав програму практичної підготовки без поважних причин, може бути надано право проходження практичної підготовки повторно при виконанні умов, визначених Університетом. Здобувач вищої освіти, який повторно отримав негативну оцінку з практичної підготовки, відраховується з Університету наказом ректора за поданням завідувача кафедри.

9. Аспірант повинен протягом 10 робочих днів після закінчення практики надати звітну документацію по практиці.

10. Для забезпечення академічної мобільності здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в програмах практики, які передбачають її проведення на базах закладів-партнерів (за укладеними договорами), визначається узгоджений із закладом-партнером алгоритм її проведення, терміни і зміст, який відповідає програмам підготовки та академічної мобільності аспірантів.

11. Керівники педагогічної практики забезпечують:

- виховання у аспірантів стійкого інтересу до професії викладача, усвідомлення престижності педагогічної праці, потреби у фаховій і педагогічній самоосвіті;
- закріплення, поглиблення та синтезування фахових, педагогічних, методичних знань і умінь (в т.ч. ґрунтовних навичок риторики та аргументації) у процесі розв'язання конкретних навчальних завдань;

- уміння аспірантів презентувати свої знання українською та іноземною мовами на рівні достатньому для усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження;
- здатність аспірантів спілкуватися в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі наукової та професійної діяльності, в тому числі і на міжнародному рівні, демонструючи системний науковий світогляд та культурний кругозір;
- участь та ознайомлення аспіранта з сучасним станом навчально-виховної роботи у вищих навчальних закладах;
- формування творчого, дослідницького підходу до педагогічної діяльності як викладача у вищій школі;
- здатність виявляти, формулювати і вирішувати наукові проблеми, враховуючи точки зору, що ґрунтуються на різних світоглядних, конфесійних та соціокультурних засадах;
- дотримання аспірантами етичних зобов'язань та етики поведінки, академічної доброчесності під час проведення наукових досліджень та презентації їх результатів.

12. Керівники педагогічної практики виконують такі види діяльності:

- вирішують організаційні питання, пов'язані з педагогічною практикою;
- надають аспірантам консультації з питань змісту і планування навчальних занять;
- організовують та контролюють підготовку до лекційних, практичних і семінарських занять та відвідування навчальних занять;
- відвідують заняття закріплених за ними практикантів та аналізують їх;
- проводять семінари, за участю аспірантів, з фахових дисциплін, на яких демонструють методичні прийоми викладання та проводять їх аналіз;
- перевіряють документацію, аналізують звіти практикантів.

Освітні технології, які використовуються при проходженні педагогічної практики

При реалізації педагогічної практики використовуються наступні педагогічні технології:

- 1) традиційні: підготовка та проведення лекцій, семінарський, практичних, індивідуальних занять;
- 2) сучасні інтерактивні технології: – майстер-класи викладачів; педагогічні майстерні, студії, лабораторії; відпрацювання навичок; робота у групах; інтерактивні презентації; дискусії; мозкові штурми; рольові ігри; аналіз кейсів.

Документи практики

До документів науково-педагогічної практики належать:

- наказ про практику;
- протоколи засідання кафедр;
- індивідуальні звіти аспірантів про проходження практики.

Наказ про практику є основним документом, що визначає терміни та порядок проходження практики, базові кафедри, базові навчальні заклади, керівників практики, порядок та термін здачі звітів про практику. Наказ про практику готується відділом аспірантури після узгодження з кафедрами. Згідно з наказом, аспіранти отримують направлення до визначеної бази практики. Протоколи відповідних рішень кафедри вміщують розподіл аспірантів між викладачами – керівниками практики, оперативний контроль за проходженням практики, результати обговорення та оцінки індивідуальних звітів практикантів.

Індивідуальні звіти аспірантів є основним звітним документом. На основі усного та письмового звіту на засіданні кафедри затверджується загальна оцінка практики.

Індивідуальний звіт містить:

- індивідуальний план проходження практики (додаток 2);
- загальний звіт про проходження практики, який включає щоденник практики (додаток 1, 3);

- витяг з протоколу засідання відповідної кафедри про затвердження звіту.
- конспект лекцій, що прочитав практикант;
- методичні розробки відповідних семінарських (практичних, індивідуальних) занять;
- рецензію наукового керівника на самостійно проведене аспірантом навчальне заняття зі студентами (лекція, практичне, семінарське, індивідуальне тощо) (додаток 8);
- аналіз взаємовідвідування занять колег аспірантів-практикантів (додаток 9);
- рукопис статті або тези за темою дисертаційного дослідження.

Аспіранти мають право проходити науково-педагогічну практику в інших закладах вищої освіти України, з наступним поданням звіту та розгорнутої характеристики від керівника з місця проходження практики.

Аспіранти з інших установ, які проходять практику в Університеті за трудовою угодою, представляють відповідні документи, які підтверджують виконання навантаження та атестуються кафедрою на основі наданої звітної документації.

Звіт та протокол засідання відповідної кафедри про затвердження звіту подаються аспірантом до відділу аспірантури; зазначена документація зберігається в особовій справі аспіранта і розглядаються під час атестації.

Підведення підсумків практичної підготовки

Поточний контроль здійснюється керівником практики протягом проходження аспірантами науково-педагогічної практики шляхом оцінки їх систематичної роботи, залікових навчальних занять.

Підсумковий контроль здійснюється у кінці проходження практики шляхом оцінювання цілісної систематичної педагогічної діяльності практиканта протягом конкретного періоду.

Загальна форма звітності з практичної підготовки здобувача - це подання та захист (із диференційованою оцінкою) письмового звіту з практики. Письмовий звіт разом з іншими документами (конспектами занять,

щоденником тощо), подається на рецензування керівникові практики від кафедри. Кінцевим результатом науково-педагогічної практики є захист її результатів перед комісією у формі звітної конференції. Завдання, виконані аспірантами оцінюються за кількістю балів.

Результати науково-педагогічної практики аспіранта-практиканта оцінюються комплексно за 100-бальною шкалою з урахуванням сукупності критеріїв, що відображають його спроможність до самостійного здійснення всіх видів навчально-методичної, науково-дослідної, організаційно-виховної та художньо-творчої діяльності викладача-дослідника, науково-педагогічного працівника ЗВО за означеною спеціальністю.

Захист практики оцінюється у балах: враховується вичерпність, переконливість, аргументованість відповідей аспіранта, наявність власних суджень; якість оформлення звіту. Результати науково-педагогічної практики керівник практики заносить до заліково-екзаменаційної відомості.

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Показник успішності (у балах)	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		екзамен	залік
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B (дуже добре)	добре	
74–81	C (добре)		
64–73	D (задовільно)	задовільно	
60–63	E (достатньо)		
35–59	FX	незадовільно (з можливістю повторного складання)	не зараховано (з можливістю повторного складання)

0–34	F	незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

Розподіл балів за модулями науково-педагогічної практики

Модулі	Назва змістових модулів	Кількість балів
Змістовий модуль 1	Викладацько-методична (навчально-методична) діяльність	50
Змістовий модуль 2	Науково-дослідна діяльність	35
Змістовий модуль 3	Організаційно-виховна та мистецько-творча діяльність	15
	Всього	100

Розподіл балів за видами науково-педагогічної діяльності аспіранта-практиканта*

Загальна кількість балів за модулем	Види науково-педагогічної діяльності аспіранта-практиканта	Критерії (Показники) якості	Розподіл балів*
Змістовий модуль 1. Навчально-методична (викладацько-методична) діяльність			
50	- аналіз і оцінка занять викладачів, аспірантів-практикантів;	- аргументованість, методична обґрунтованість оцінки;	8
	- самостійне проведення занять, їх методична забезпеченість;	- продуктивність художньо-педагогічної комунікації зі студентом через виконавське опрацювання творів, методична доцільність і обґрунтованість структури,	30

		змісту, драматургії та індивідуальної технології заняття;	
	- самоаналіз і самооцінювання якості проведених занять;	- критичність і аргументованість оцінки, продуктивність рефлексії щодо проектування траєкторії фахового розвитку студента;	12
Змістовий модуль 2. Науково-дослідна діяльність			
35	- аналіз результатів діагностики рівнів сформованості фахових компетентностей «закріплених» студентів;	- аргументованість оцінок, суджень, здатність до узагальнення результатів і проектування шляхів фахового розвитку студентів;	5
	- виконання художньо-дослідницьких завдань;	- оригінальність, креативність, інноваційна спрямованість, змістовність, аргументованість дискурсу;	6
	- розробка і апробація ефективності модифікованих та авторських методів відповідно до теми власного наукового дослідження;	- результативність, оригінальність, інноваційна спрямованість, науково-методична обґрунтованість, здатність до продукування креативних методичних ідей;	15
	- виступ з доповіддю за результатами апробації запропонованих експериментальних методів навчання (за темою власного наукового дослідження);	- новизна, наукова аргументованість, змістовність, логічність викладення;	9
Змістовий модуль 3. Організаційно-виховна та художньо-творча діяльність			
	- відвідування і аналіз якості проведення творчо-виховних заходів інших практикантів;	- аргументованість, методична обґрунтованість оцінки актуальності, оригінальності, змістовності та результативності педагогічного впливу;	2
	- самостійне проведення	- актуальність, креативність,	

15	творчо-виховного заходу, аналіз і самоаналіз його виховної та розвивальної продуктивності;	змістовність, використання виховного потенціалу музичних творів, результативності педагогічного впливу на особистість здобувачів;	7
	- визначення фасилітаційних засобів психологічної підтримки здобувачів;	- психолого-педагогічна доцільність методичних засобів, інноваційність, аргументованість;	3
	- участь у плануванні і проведенні кураторської години, засіданні студентського самоврядування.	- оригінальність та актуальність ідей, інноваційна спрямованість, аргументованість пропозицій щодо оптимізації освітнього процесу.	3
100	Всього		100

*Примітка: Оцінка успішності здійснюється відповідно до 5 рівнів шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів за ECTS: «відмінно», «дуже добре», «добре», «задовільно/незадовільно».

Рекомендована література

1. Волкова Н. П. Педагогіка: Посібник для студентів педагогічних вузів. К., 2001. 235 с.
2. Євстігнєєва Н.І. Музичне мистецтво як засіб саморегуляції людини (історичний, філософський, музично-теоретичний аспекти): Тексти лекцій. Полтава: ПДПУ, 2004. 34 с.
3. Печерська Е. П. Роль курсу «Методика музичного виховання» у професійній освіті майбутнього вчителя музики. Науковий вісник. Одеса 2003. Вип. 2. С. 144-149.
4. Положення про проведення навчально-педагогічної практики здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня Державного закладу ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»: <https://pdpu.edu.ua/polozhennia>
5. Положення про організацію контролю та оцінювання знань студентів ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
https://pdpu.edu.ua/doc/universitet/yakist/polojennia/org_kontrol.pdf
6. Положення про робочу програму навчальної дисципліни ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д.

Ушинського» (нова редакція):
<https://pdpu.edu.ua/doc/universitet/yakist/polojennia/RPND2020.pdf>

7. Про вищу освіту Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

8. Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: наказ Міністерства освіти і науки від 11 липня 2019 року № 977. Офіційний вісник України. 2019. №65 Ст. 2245.

9. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_15.pdf.

10. Фалько М. І. Формування дослідницьких умінь майбутніх учителів музики у вищих педагогічних закладах освіти: Автореф. дис.... канд.. пед.. наук: 13.00.01. К., 1995. 18 с.

11. Шулдик Г. О., Шулдик В. І. Педагогічна практика: Навчальний посібник для студентів педагогічних вузів. К.: Науковий світ, 2000. 143 с.

ДОДАТКИ*Додаток 1*

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЗ «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»

Факультет музичної та хореографічної освіти

ЗВІТ**з науково–педагогічної практики**аспіранта
_____кафедра
_____спеціальність
_____Декан факультету _____
(підпис)_____
(прізвище, ініціали)Завідувач кафедри _____
(підпис)_____
(прізвище, ініціали)

Науковий керівник:

Період проходження:

Загальний обсяг годин:

ПЛАН ПРОХОДЖЕННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Зміст роботи	День				
	1	2	3	4	5
Перший тиждень					
Настановна конференція, інструктаж щодо програми науково-педагогічної практики, системи оцінювання якості освоєння всіх видів науково-педагогічної діяльності аспіранта-практиканта як викладача-дослідника ЗВО					
Планування індивідуальної програми НПП аспіранта-практиканта з керівником практики					
Знайомство з організацією освітнього процесу на факультеті, з формами, змістом і обліку навчальної, методичної, наукової та організаційно-виховної роботи на відповідній фаховій кафедрі					
Відвідування занять викладачів кафедри, факультету, вивчення і аналіз педагогічного досвіду викладачів фахової кафедри, занять викладачів із «закріпленими» студентами					
Діагностика рівня фахових (виконавських) компетентностей «закріплених» студентів, планування фахових (індивідуальних) занять на основі аналізу і обговорення результатів					
Самостійне викладання, аналіз і самоаналіз, обговорення результатів, оцінка і самооцінка проведених занять за обраним фахом (лекційних, семінарських, практичних, практично-індивідуальних)					

Другий тиждень					
Методично-виконавська підготовка до проведення фахових занять					
Самостійне викладання, аналіз і самоаналіз, обговорення результатів, оцінка і самооцінка проведених занять за обраним фахом (лекційних, семінарських, практичних, практично-індивідуальних)					
Відвідування, аналіз та оцінка якості проведених занять інших аспірантів-практикантів					
Розробка аспірантом при консультуванні наукового керівника навчально-методичних розробок та їх апробація у освітньому процесі					
Проведення організаційно-виховного заходу, аналіз, самоаналіз, оцінка і самооцінка його продуктивності					
Третій тиждень					
Методично-виконавська підготовка до проведення фахових занять					
Самостійне викладання, аналіз і самоаналіз, обговорення результатів, оцінка і самооцінка проведених занять за обраним фахом (лекційних, семінарських, практичних, практично-індивідуальних)					
Доповідь аспіранта-практиканта про результати апробації методичних продуктів на засіданні кафедри, науково-практичній конференції					
Обговорення результатів, оцінка і самооцінка науково-педагогічної практики аспіранта на кафедрі, оформлення звітної документації					
Захист звіту про результати проходження науково-педагогічної практики					

Додаток 3

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»

ЩОДЕННИК НАУКОВО–ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

аспіранта _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Факультету _____

Кафедри _____

Спеціальність _____

Курс _____

Аспірант _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на підприємство, організацію, установу

« _____ » _____ 202__ року

(підпис) _____
(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)
Печатка
підприємства, організації, установи

Вибув з підприємства, організації, установи

« _____ » _____ 202__ року

(підпис) _____
(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)
Печатка
підприємства, організації, установи

АНАЛІЗ ЗАЛІКОВОГО ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

Дата _____

Дисципліна _____

Тема заняття: _____

Основні методи і прийоми: _____

Перелік компетентностей	Рівні сформованості			
	початко- вий	середній	достатній	високий
1. Загальнопрофесійні:				
1.1. Уміння організувати освітній процес				
1.2. Уміння підтримати в студентів інтерес до навчання				
1.3. Реалізація міжпредметних зв'язків				
1.4. Керування колективною та самостійною діяльністю студентів				
1.5. Комунікативні якості				
2. Предметно-орієнтовані:				
2.1. Знання дисципліни				
2.2. Володіння науковим апаратом дисципліни				
2.3. Знання змісту, техніки і методики проведення заняття				
3. Професійно-практичні:				
3.1. Володіння фаховими педагогічними технологіями				
3.2. Уміння виконувати вправи і завдання будь-якої складності				
3.3. Технічні і методичні вміння організації та проведення заняття				
3.4. Технічні і методичні вміння застосовувати мультимедійне обладнання				

Висновки і пропозиції:

Оцінка __________
(підпис)_____
(прізвище та ініціали методиста)

АНАЛІЗ ЗАЛІКОВОГО ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ

Дата _____

Дисципліна _____

Тема заняття: _____

Основні методи і прийоми: _____

Перелік компетентностей	Рівні сформованості			
	початко- вий	середній	достатній	високий
1. Загальнопрофесійні:				
1.1. Уміння організувати освітній процес				
1.2. Уміння підтримати в студентів інтерес до навчання				
1.3. Реалізація міжпредметних зв'язків				
1.4. Керування колективною та самостійною діяльністю студентів				
1.5. Комунікативні якості				
2. Предметно-орієнтовані:				
2.1. Знання дисципліни				
2.2. Володіння науковим апаратом дисципліни				
2.3. Знання змісту, техніки і методики проведення заняття				
3. Професійно-практичні:				
3.1. Володіння фаховими педагогічними технологіями				
3.2. Уміння виконувати справи і завдання будь-якої складності				
3.3. Технічні і методичні вміння організації та проведення заняття				
3.4. Технічні і методичні вміння застосовувати мультимедійне обладнання				

Висновки і пропозиції:

Оцінка __________
(підпис)_____
(прізвище та ініціали методиста)

АНАЛІЗ РОЗГОРНУТОГО ПЛАНУ-КОНСПЕКТУ ЛЕКЦІЇ

Дисципліна _____

Тема лекції: _____

Основні методи і прийоми: _____

Тип
лекції:

Перелік компетентностей	Рівні сформованості			
	початко- вий	середній	достатній	високий
1. Загальнопрофесійні:				
1.1. Уміння складати план-конспект лекції				
1.2. Уміння підтримати в студентів інтерес до навчання				
1.3. Реалізація міжпредметних зв'язків				
1.4. Уміння застосовувати основні надбання сучасної науки				
2. Предметно-орієнтовані:				
2.1. Знання дисципліни				
2.2. Володіння науковим апаратом				
3. Професійно-практичні:				
3.1. Володіння фаховими педагогічними технологіями				
3.2. Технічні і методичні вміння організації та проведення заняття				
3.3. Технічні і методичні вміння застосовувати мультимедійне обладнання				

Висновки і пропозиції:

Оцінка _____

(підпис)

(прізвище та ініціали методиста)

АНАЛІЗ ЗАЛІКОВОЇ КУРАТОРСЬКОЇ ГОДИНИ

Дата _____

Тема заняття: _____

Рік _____

навчання,

група _____

Перелік компетентностей	Рівні сформованості			
	початко- вий	середній	достатній	високий
1. Загальнопрофесійні:				
1.1. Уміння організувати виховний процес				
1.2. Уміння підтримати в студентів інтерес до теми заняття				
1.3. Реалізація міжпредметних зв'язків				
1.4. Керування колективною та самостійною діяльністю студентів				
1.5. Комунікативні якості				
2. Професійно-практичні:				
2.1. Володіння педагогічними технологіями				
2.2. Технічні і методичні вміння застосовувати мультимедійне обладнання				

Висновки і пропозиції:

Оцінка _____

(підпис)_____
(прізвище та ініціали методиста)

ВІДГУК ОСІБ, ЯКІ ПЕРЕВІРЯЛИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

№	Види завдань	Розподіл балів	Оцінка	
			кількість балів	підпис
1. Робота аспіранта-практиканта зі студентами як викладача		максимальна кількість - 25	методист, керівник від кафедри	
		з них:		
1.1	Відвідування та здійснення аналізу занять викладачів	1-5		
1.2	Успішність проведення пробних занять	1-10		
1.3	Виконання обов'язків лаборанта на кафедрі	1-5		
1.4	Проведення педагогічного експерименту або апробація розробок дисертаційного дослідження	1-5		
2. Робота аспіранта-практиканта зі студентами як куратора студентської групи		максимальна кількість - 20	методист, керівник від кафедри	
		з них:		
2.1	Підготовка та проведення кураторських годин та інших виховних заходів	1-10		
2.2	Складання психолого-педагогічної характеристики студентської групи	1-10		
3. Залікові заняття		максимальна кількість - 30	методист, керівник від кафедри	
		з них:		
3.1	Проведення залікового лекційного заняття	1-10		
3.2	Проведення залікового практичного (семінарського) заняття	1-10		
3.3	Написання розгорнутого плану-конспекту лекції	1-10		
4. Оформлення звітної документації та захист результатів практики		максимальна кількість - 25	керівник практики	

		з них:		
4.1	Звіт про результати практики	1-5		
4.2	Плани-конспекти практичних занять	1-10		
4.3	План-конспект кураторської години	1-5		
4.4	Щоденник педагогічної практики	1-5		
	РАЗОМ	100		

Методист _____
(підпис)

(прізвище та ініціали)

Куратор _____
(підпис)

(прізвище та ініціали)

Оцінка:

за національною шкалою _____ за шкалою ECTS
(словами)

кількість балів _____
(цифрами і словами)

Керівник практики: _____
(підпис)

(прізвище та ініціали)

**ОРІЄНТОВНИЙ АНАЛІЗ ВЗАЄМОВІДВІДУВАННЯ
ЗАНЯТЬ (МУЗИЧНО-ВИХОВНОГО ЗАХОДУ) КОЛЕГ
(АСПІРАНТІВ-ПРАКТИКАНТІВ)**

I. Аналіз готовності практиканта і колективу до проведення музично-виховного заходу:

1) постановка мети і завдань заходу, на виховання яких якостей, ціннісних орієнтацій вихованців спрямовано даний захід;

2) урахування рівня розвитку музичної культури учнів, кола їхніх музичних інтересів у контексті визначення мети і завдань і змісту заходу, орієнтація практиканта на творчу співпрацю з учнями;

3) місце і роль даного заходу в загальній системі музично-виховної роботи, системи ціннісних орієнтацій вихованців.

II. Процес підготовки:

1) визначення функцій майбутнього педагога у ході підготовки заходу, планування прийомів тактової допомоги учням, проявів толерантності як педагога-фасилітатора, тьютора;

2) проектування змісту роботи і доцільний розподіл ролей у творчих групах вихованців під час підготовки й проведення заходу;

3) уточнення обов'язків і повноважень кожного учня та встановлення конкретних термінів виконання окремих завдань, доручень тощо.

4) налаштування вихованців на згуртовану, злагоджену роботу колективу, інноваційний потенціал запланованих методичних прийомів щодо формування стосунків співробітництва, взаємодопомоги, вимогливості і толерантності у командній роботі;

III. Проведення заходу:

1. Організація:

– місце проведення, естетичне оформлення приміщення, наявність обладнання, використання наочності, ТЗН;

- чіткість організації, доцільність координації дій всіх учасників, їх залучення до активної художньої взаємодії, комунікації; своєчасність початку заходу, створення атмосфери зацікавленістю обговоренням проблеми; дотримання регламенту, коректність його використання;

- дотримання під час заходу санітарно-гігієнічних вимог, правил пожежної безпеки, ТБ; запобігання перевтоми та врахування особливостей фізичного розвитку учнів даного віку;

- організація творчої атмосфери, встановлення діалогу, залучення учнів до творчої співпраці.

2. Зміст заходу і методика проведення:

- цілеспрямованість заходу: доведення мети і завдань до учнів (вихованців), активізація їхньої емоційно-ціннісної сфери щодо досягнення музичних творів;

- оптимальність, оригінальність обраної форми проведення заходу;

- утворення «емоційного резонансу» через зв'язок із життєдіяльністю, інтересами учнів, їхніми ціннісними орієнтаціями, естетичними потребами, життям класу, школи, міста;

- використання під час проведення заходу музичних творів, які цікавлять і емоційно «заражають» школярів;

- врахування вікових та індивідуальних психологічних особливостей вихованців; рівень самостійності школярів процесі постановки заходу.

- емоційна насиченість заходу; вплив на розширення музичного кругозору учнів, на розвиток музично-естетичних інтересів, культури особистості;

- соціокультурна роль практиканта у проведенні заходу, його педагогічна майстерність.

IV. Результати:

- Якість (результативність) досягнення мети та завдань даного заходу, поставлених аспірантом;

- Доцільність, цільовідповідність, художньо-педагогічна спрямованість змісту і логіки розвертання плану здійснення означеного заходу;
- Аналіз емоційно-художнього ставлення (реакцій) вихованців до змісту заходу, рівень їхньої творчої активності, зацікавленості, участі у художній комунікації з музичними творами і через твори - з іншими вихованцями і педагогом-практикантом;
- Цілісність, змістовна насиченість, художньо-педагогічна переконливість заходу, наявність розгортання емоційної драматургії заходу.
- Визначення позитивних, цікавих знахідок педагога-постановника і невдалих аспектів реалізації заходу; пропозиції практиканта щодо вдосконалення його педагогічної

Загальні висновки: _____

—

—

—

Рекомендації:

—

—

—